Underholdsbidrag

Luxembourg

1 Hvad er den praktiske betydning af begreberne "underhold" og "underholdspligt"? Hvilke personer skal betale underholdsbidrag til en anden person?

Ved underholdspligt forstås den forpligtelse, der ved lov er pålagt personer, som har midlerne hertil, til at opfylde behovene hos en anden person, som de er knyttet til gennem familiemæssige bånd eller gennem ægteskab. Forskellige persongrupper har dermed ret til underholdsbidrag, herunder:

en ægtefælle fra sin ægtefælle eller tidligere ægtefælle (artikel 212, 214 og 246 i den civile lovbog (*code civil*)), eller en partner fra den anden partner, når de har indgået et partnerskab i henhold til den ændrede lov af 9. juli 2004 om retsvirkningerne af visse partnerskaber, eller fra den tidligere partner på visse betingelser

børn fra deres forældre (artikel 203, 372-2, 376-2, 376-3 og 376-4 i den civile lovbog)

fædre, mødre og andre slægtninge i opstigende linje fra deres børn (artikel 205 i den civile lovbog)

svigerfædre og svigermødre fra deres svigersønner og svigerdøtre (artikel 206 i den civile lovbog).

Reglen om, at "underholdsbidrag ikke er beregnet til at dække tidligere krav", betyder, at underholdsbidrag tjener til at imødekomme aktuelle og fremtidige behov, ikke til at dække allerede afholdte udgifter. Denne regel har juridisk værdi af en afkræftelig formodning, dvs. at reglen kan tilsidesættes, hvis den bidragspligtige godtgør, dels at han har måttet stifte gæld for at kunne overleve, dels at han ikke har forholdt sig passiv, eller at han ikke har været i stand til at handle.

Et underholdsbidrag kan ikke modregnes, medmindre den fordring, det skal modregnes i, også har karakter af underholdsbidrag.

2 Indtil hvilken alder kan et barn modtage underholdsbidrag? Er der forskellige regler for underholdspligt overfor mindreårige og voksne?

Ved fælles forældremyndighed har begge forældre, uanset om de er gift eller ej, om de er separeret eller skilt, pligt til at bidrage til børnenes underhold og uddannelse i forhold til deres midler, den anden forælders midler og barnets behov. Ved skilsmisse og separation skal forældrene, uanset om de har fælles forældremyndighed eller ej, fortsat bidrage til alle udgifterne til barnets underhold og uddannelse, medmindre der afsiges dom om det modsatte. Dette bidrag har form af et underholdsbidrag og ophører ikke automatisk, når barnet bliver myndigt. Det kan udbetales direkte til det myndige barn og kan revideres afhængigt af barnets behov og udviklingen i hver af forældrenes ressourcer og udgifter.

3 Skal jeg indgive min ansøgning om bidrag til en kompetent myndighed eller en retsinstans? Hvad er hovedpunkterne i proceduren?

Familieretten ved kredsdomstolene (*tribunaux d'arrondissement*) har kompetence til at træffe afgørelse om underholdsbidrag, udøvelse af forældremyndighed og om skilsmisse og separation.

En person, der søger underholdsbidrag skal indgive en anmodning om underholdsbidrag til familieretten. Indgives anmodningen om underholdsbidrag i forbindelse med en skilsmisse- eller separationssag, er det den ret, ved hvilken skilsmisse- eller separationssagen verserer, som træffer afgørelse om tildeling af underholdsbidrag.

4 Kan der indgives ansøgning om underholdsbidrag på vegne af en slægtning (hvis ja, hvor tæt skal man være beslægtet) eller et barn?

Er der tale om værgemål (*tutelle*) eller samværgemål (*curatelle*), kan værgen (*tuteur*) eller samværgen (*curateur*) indgive en anmodning på vegne af en forælder eller et mindreårigt barn.

Den eller de forældre, der har forældremyndigheden over et mindreårigt barn, kan indgive en anmodning på barnets vegne.

Det mindreårige barn har ikke retlig status og kan ikke selv indgive en anmodning, medmindre der er tale om modne mindreårige på de vilkår, der er opstillet i artikel 1007-50 i den nye civile retsplejelov (*Nouveau Code de Procédure Civile*). I denne forbindelse kan den modne mindreårige ved stævning indgivet til kredsdomstolen anmode familieretten om enhver ændring i udøvelsen af forældremyndighed eller udøvelsen af besøgsretten eller bopælsretten. I dette tilfælde beskikker retten inden for 14 dage en advokat for den mindreårige.

5 Hvis jeg ønsker at indbringe sagen for retten, hvordan finder jeg så ud af, hvilken ret der er kompetent?

Den kredsdomstol, der har stedlig kompetence, er:

retten i den retskreds, hvor familien er bosiddende

hvis forældrene lever adskilt, retten i den retskreds, hvor den forælder, hos hvem de mindreårige børn normalt bor, er bosiddende, i tilfælde af fælles forældremyndighed eller retten i den retskreds, hvor den forælder, der alene har forældremyndigheden, er bosiddende

i andre tilfælde retten i den retskreds, hvor den person, der har taget initiativ til proceduren, er bosiddende.

Hvis der indgives en fælles ansøgning, er den kompetente ret efter parternes valg retten i den retskreds, hvor den ene eller den anden af parterne er bosiddende.

Når tvisten alene vedrører underholdspligt mellem ægtefællerne, bidraget til barnets underhold og uddannelse, bidraget til familiens underhold eller presserende og midlertidige foranstaltninger i tilfælde af det registrerede partnerskabs ophør, kan den kompetente ret imidlertid være retten i den retskreds, hvor den bidragsberettigede ægtefælle eller tidligere registrerede partner eller den forælder, der har hovedansvaret for børnene, selv myndige børn, er bosiddende.

Den stedlige kompetence afgøres på grundlag af bopælsstedet på tidspunktet for indgivelse af ansøgningen, eller i tilfælde af skilsmisse den dag, hvor den oprindelige begæring indgives.

Når der anmodes om underholdsbidrag i forbindelse med en skilsmissesag, er det den ret, ved hvilken skilsmissesagen verserer, der har kompetence.

6 Er det nødvendigt for mig som ansøger at benytte en mellemmand for at bringe sagen for retten (f.eks. en advokat, en central eller lokal myndighed etc.) Hvilke procedurer gælder, hvis dette ikke er tilfældet?

Ansøgeren kan indbringe en sag for familieretten ved at indgive en begæring til kredsdomstolen. Begæringen indgives til kredsdomstolens justitskontor, som forkynder den for modparten. Parterne i tvisten behøver i sådanne tilfælde ikke antage en advokat, undtagen hvis der anmodes om ægtefællebidrag i forbindelse med en skilsmissesag som følge af en uoprettelig afbrydelse af de ægteskabelige forbindelser. I disse tilfælde kræves en advokats medvirken.

Ansøgeren skal under alle omstændigheder fremlægge dokumenter for retten, som godtgør hans/hendes behov. Der kan f.eks. være tale om lønsedler, en skattefritagelsesattest, en arbejdsløshedsattest eller bevis for langtidssygeorlov, huslejekvitteringer, dokumentation for lån, dokumentation for børn, for hvilke der består forsørgerpligt, forsørgelses- og uddannelsesudgifter.

7 Skal jeg betale et gebyr for at indbringe sagen for retten? Hvis ja, hvor højt må det antages at være? Hvis mine økonomiske midler er utilstrækkelige, kan jeg så få bevilget retshjælp til at dække sagens omkostninger?

Blandt de udgifter, der må påregnes ved en retssag, kan nævnes retsgebyrer og sagsomkostninger, som den tabende part kan idømmes (helt eller delvist). Derudover kan der blive tale om betaling af advokatsalærer.

Personer, hvis indtægter anses for utilstrækkelige efter luxembourgsk ret, kan få bevilget retshjælp. Med henblik herpå skal de udfylde et spørgeskema, der kan rekvireres hos den centrale tjeneste for social bistand, og sende det til den stedligt kompetente advokatrådsformand.

Såfremt advokatrådsformanden tilkender retshjælp, dækker den alle udgifter i forbindelse med de sager eller handlinger, for hvilke den er bevilget. Den dækker f.eks. stempelafgifter og registreringsgebyrer, administrative udgifter, advokatsalærer, stævnings- og fogedgebyrer, notarudgifter og -salærer, udgifter og honorarer til retsteknikere, vidnegodtgørelser, oversætter- og tolkehonorarer, udgifter til *certificats de coutume* (et sædvaneskrift om ægteskabsregler og formueforhold mellem ægtefællerne), rejseudgifter, gebyrer og afgifter i forbindelse med tinglysning, pantehæftelser og andre former for behæftelse samt eventuelle udgifter til annoncering i dagblade.

8 Hvilken form for underholdsbidrag er det sandsynligt, at retten vil tilkende? Hvordan beregnes bidragets størrelse? Kan rettens afgørelse ændres, hvis leveomkostningerne eller familieforholdene ændrer sig? Hvis ja, hvordan? (f.eks. ved hjælp af en automatisk indeksregulering)?

Underholdsbidragets form

Under en skilsmisse- eller separationssag og efter bevilling af en skilsmisse eller separation har underholdsbidraget oftest form af en månedlig udbetaling. Det kan dog også have form af et engangsbeløb, som udredes enten i form af en pengesum eller en naturalydelse.

Hvad angår bidrag til at sikre et barns underhold og uddannelse, kan underholdsbidraget tage form af en månedlig udbetaling eller helt eller delvist af direkte betaling af de udgifter, der afholdes til fordel for barnet. Endelig kan underholdsbidraget ydes i form af en brugs- eller beboelsesret.

Hvis den bidragspligtige godtgør, at han/hun ikke kan betale underholdsbidraget, kan retten bestemme, at vedkommende skal huse og forsørge den part, han /hun skal betale underholdsbidraget til.

Beregning af underholdsbidraget

Der findes ingen faste satser. Beløbet fastsættes på basis af den bidragspligtiges økonomiske formåen og den bidragsberettigedes behov.

Indeksregulering

For at tilpasse underholdsbidraget til udviklingen i leveomkostningerne kan retten, eventuelt af egen drift, bestemme, at bidraget skal indeksreguleres i henhold til en ved lov fastsat reguleringsklausul.

Ændring af underholdsbidraget

Når der indtræder nye omstændigheder, kan underholdsbidraget, medmindre det er blevet udbetalt i form af et engangsbeløb i forbindelse med skilsmissen, ændres i op- eller nedadgående retning, eller endog helt bortfalde. Hvis ikke parterne er i stand til at nå til enighed herom, gennemføres ændringerne ved rettens mellemkomst.

Retten kan ligeledes ændre størrelsen af et underholdsbidrag, som er fastsat af parterne efter fælles overenskomst. Denne beføjelse står ved magt ikke alene, hvis der sker ændringer i den bidragsberettigedes eller den bidragspligtiges situation, men også selv om der ikke er sket ændringer, såfremt retten finder, at beløbet er utilstrækkeligt eller for højt.

Det underholdsbidrag, der tilkendes en ægtefælle i tilfælde af skilsmisse som følge af en uoprettelig afbrydelse af de ægteskabelige forbindelser, kan ikke udbetales i en periode, der er længere end den periode, som ægteskabet varede, undtagen i særlige tilfælde.

9 Hvordan og til hvem udbetales underholdsbidraget?

Underholdsbidraget udbetales til den bidragsberettigede ægtefælle under en skilsmisse- eller separationssag og efter bevilling af skilsmisse eller separation. Bidraget til at sikre et barns underhold og uddannelse betales af en af forældrene til den anden forælder eller til den person, der har fået barnet overdraget i sin varetægt. Hvis barnet er myndigt, kan retten bestemme eller forældrene aftale, at bidraget helt eller delvist udbetales til barnet.

10 Hvilke foranstaltninger kan der træffes for at tvinge en bidragspligtig (debitor), som ikke betaler frivilligt, til at betale?

Den bidragsberettigede råder over flere midler til at tvinge en bidragspligtig, som ikke betaler, til at udrede underholdsbidraget.

Inden for civilretten:

Den bidragsberettigede har flere muligheder:

Ved skilsmisse kan han/hun ved at indgive en begæring til kredsdomstolen indbringe sagen for familieretten og anmode retten om tilladelse til at søge fyldestgørelse – dog udelukkende over for en tidligere ægtefælle og med forbehold af tredjemands rettigheder – i den bidragspligtiges indtægter, herunder alderspension og livrenteydelser, der tilkommer denne, samt i ethvert beløb, som tredjemand måtte skylde den bidragspligtige, i det omfang og på de vilkår, som fastsættes af dommeren. En sådan afgørelse kan revideres som følge af ændrede forhold.

Han/hun kan iværksætte de almindelige tvangsfuldbyrdelsesforanstaltninger, dvs. arrest (f.eks. i en bankkonto), udlæg i løsøre (bil, smykker osv.) samt i fast ejendom (hus, grund osv.) på grundlag af en retsafgørelse eller et tvangsfuldbyrdelsesdokument.

Inden for strafferetten:

Den bidragsberettigede kan foretage politianmeldelse på grund af følgende forhold:

Undladelse af at opfylde en underholdspligt straffes med frihedsberøvelse i mellem en måned og et år og en bøde på mellem 251 EUR og 2 500 EUR eller med en af disse straffe alene (artikel 391 a i straffeloven (*code pénal*)). Det forudsætter, at den bidragspligtige over for den bidragsberettigede helt eller delvist undlader at betale det underholdsbidrag, han/hun skylder i henhold til loven, at han/hun nægter at opfylde disse forpligtelser, selv om han/hun er i stand til at opfylde dem, eller at han/hun selvforskyldt er ude af stand til at opfylde forpligtelserne.

Dette gælder forældres underholdspligt over for deres børn, ægtefællers indbyrdes underholdspligt og adoptivforældres underholdspligt over for de adopterede børn.

Inden retsforfølgelsen indledes, forelægger det luxembourgske politi et officielt registreret anklageskrift for den bidragspligtige. Er den bidragspligtiges bopæl ikke kendt, er det ikke nødvendigt med et anklageskrift.

Svigagtig insolvens straffes med frihedsberøvelse i mellem seks måneder og tre år og en bøde på mellem 500 EUR og 12 500 EUR eller med en af disse straffe alene (artikel 391 b i straffeloven). Det forudsætter, at den bidragspligtige selv inden retsafgørelsen planlagde eller forværrede insolvensen, enten ved at øge sine passiver eller mindske sine aktiver eller ved at skjule værdier, med det formål at undgå tvangsfuldbyrdelse af en dom om underholdsbidrag afsagt af en civilretlig domstol.

I henhold til artikel 391 b i straffeloven kan retsafgørelser og retsgodkendte aftaler, som fastslår en forpligtelse til at betale ydelser, støtte eller bidrag til ægtefællernes fælles udgifter, samt de bestemmelser om underholdsbidrag, der er indeholdt i aftaler, som er indgået forud for en skilsmisse efter fælles overenskomst, sidestilles med en sådan dom.

11 Beskriv kort eventuelle begrænsninger for tvangsfuldbyrdelsen, navnlig regler om debitorbeskyttelse og om frister og forældelse?

Foranstaltninger til inddrivelse af ubetalte livrenter og underholdsbidrag forældes efter fem år.

12 Findes der en organisation eller en myndighed, som kan være behjælpelig med at inddrive underholdsbidraget?

Den nationale solidaritetsfond (*Fonds national de solidarité*) kan efter anmodning fra den bidragsberettigede inddrive alle underholdsbidrag, som skyldes en ægtefælle eller en slægtning i opstigende eller nedstigende linje. I forbindelse med de beløb, der skal inddrives, indtræder den nationale solidaritetsfond i den bidragsberettigedes rettigheder for at inddrive underholdsbidraget. Så snart den bidragspligtige er blevet underrettet om de beløb, der skal inddrives, skal han/hun indbetale de skyldige beløb til formanden for den nationale solidaritetsfond.

13 Kan private eller offentlige organisationer helt eller delvist udbetale bidraget forskudsvist på debitors vegne?

Den nationale solidaritetsfond kan på visse betingelser betale underholdsbidraget i den bidragspligtiges sted. Den bidragsberettigede eller dennes lovlige repræsentant skal med henblik herpå fremsende en betalingsanmodning til formanden for den nationale solidaritetsfond.

Formanden eller dennes stedfortræder imødekommer anmodningen, såfremt den bidragsberettigede godtgør:

at han/hun er lovligt bosiddende i landet, og at han/hun selv eller hans/hendes lovlige repræsentant har haft bopæl i landet i fem år

at underholdsbidraget er fastsat ved en retsafgørelse, som kan tvangsfuldbyrdes i Storhertugdømmet Luxembourg

at underholdsbidraget hverken har kunnet inddrives helt eller delvist ved en faktisk udøvet privatretlig tvangsfuldbyrdelsesforanstaltning

at han/hun befinder sig i en vanskelig økonomisk situation.

Selv om betingelsen under c) ikke er opfyldt, imødekommes anmodningen, hvis det ser ud til, at anvendelsen af tvangsfuldbyrdelsesforanstaltninger har været resultatløs, eller hvis den bidragspligtige har bopæl i udlandet. Enhver anfægtelse henhører under fredsdommeren (*juge de paix*) på det sted, hvor den bidragsberettigede har bopæl, til hvem der skal indgives en anmodning senest 40 dage efter meddelelsen af formandens afgørelse.

Den bidragsberettigede tildeles automatisk retshjælp. Fra det tidspunkt, hvor anmodningen imødekommes, og indtil den nationale solidaritetsfond indstiller betalingerne, kan den bidragsberettigede ikke sagsøge den bidragspligtige med henblik på inddrivelse af underholdsbidraget.

14 Hvis jeg bor i dette medlemsland, og debitor har bopæl i et andet land:

14.1 Kan jeg så få hjælp fra en myndighed eller privat organisation i det pågældende land?

I henhold til New York-konventionen af 20. juni 1956 og Rådets forordning (EF) nr. 4/2009 af 18. december 2008 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og samarbejde vedrørende underholdspligt kan en bidragssøgende, der har bopæl i Luxembourg, rette henvendelse til statsadvokaten (*Procureur Général d'Etat*) med henblik på inddrivelse af underholdsbidrag, hvis den bidragspligtige bor i udlandet.

Statsadvokaten vil i dennes egenskab af centralmyndighed fremsende anmodningen og de dertil knyttede dokumenter til centralmyndigheden i det land, hvor den bidragspligtige har bopæl, således at denne centralmyndighed kan hjælpe den bidragssøgende med at få udbetalt det skyldige underholdsbidrag.

14.2 Hvis ja, hvordan kan jeg så komme i kontakt med den relevante myndighed eller private organisation?

Den bidragsberettigede indgiver anmodningen til den fremsendende myndighed, dvs. statsadvokaten, ved anvendelse af de forskellige formularer i forordning (EF) nr. 4/2009.

Procureur Général d'Etat
Cité Judiciaire
Bâtiment CR
L-2080 Luxembourg

15 Hvis jeg bor i det andet land, og debitor befinder sig i dette land:

15.1 Kan jeg så sende en ansøgning direkte til en sådan myndighed eller privat organisation?

En bidragssøgende, der har bopæl i et andet land end Luxembourg, skal rette henvendelse til centralmyndigheden i det land, hvor han/hun opholder sig. Han /hun kan ikke rette henvendelse direkte til en organisation eller offentlig myndighed i Luxembourg.

15.2 Hvis det er tilfældet, hvordan kan den myndighed eller private organisation kontaktes, og hvilken hjælp kan jeg få?

Ikke relevant.

16 Er medlemsstaten bundet af Haagerprotokollen af 2007?

Ja.

17 Hvis landet ikke er bundet af Haagerprotokollen af 2007, hvilken lovgivning finder så anvendelse på kravet på underholdsbidrag i henhold til landets internationale privatret? Hvilke er de relevante internationale privatretlige regler?

18 Hvilke regler gælder for adgangen til domstolsprøvelse i grænseoverskridende sager inden for EU i overensstemmelse med kapitel V i forordningen om underholdspligt?

I forbindelse med anmodninger baseret på EU-forordningen ydes der fuld retshjælp til bidragsberettigede under 21 år, uanset bestemmelserne i national lovgivning.

19 Hvilke foranstaltninger har denne medlemsstat truffet for at sikre udførelsen af de opgaver, der er omhandlet i artikel 51 i forordningen om underholdspligt?

For at give centralmyndigheden mulighed for at yde bistand i henhold til artikel 51 i forordningen om underholdspligt vedtog Luxembourg den 3. august 2011 en lov om anvendelse af denne EU-forordning samt en storhertugelig forordning om gennemførelse af artikel 2 og 3 i nævnte lov af 3. august 2011 (Mémorial A nr. 175 af 12. august 2011).

Disse lovbestemmelser giver statsadvokaten direkte adgang til visse databaser.

Relevante links

Legilux

Denne webside er en del af Dit Europa.
Vi vil gerne have din feedback om, hvor nyttige informationerne er for dig.

Your Europe
This webpage is part of an EU quality network

Sidste opdatering: 16/12/2020

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.